

Mottaker
Sola kommune
Postboks 99
4097 SOLA
Norge

Deres ref.: 2014/1239

Vår ref.: 2016/0338-1

Saksbehandler: Line Halvorsen Hamre
Saksansvarlig: Gjermund Nese

Dato: 18.08.2016

Merknader til offentlig ettersyn av detaljregulering for Vaulaberget parkering ved Stavanger lufthavn Sola

Konkurransetilsynet er blitt kjent med at Sola kommune behandler forslag til detaljregulering for Vaulaberget parkering ved Stavanger lufthavn Sola.¹ Saken er i medhold av plan- og bygningsloven § 12-10, lagt ut til offentlig ettersyn i perioden 16. juni 2016 til 18. august 2016.

Stavanger lufthavn Sola er i dag den eneste av de fire største lufthavnene i Norge hvor det er monopol på parkering. Parkeringen driftes av Europark AS på vegne av Avinor inne på flyplassområdet.

Konkurransetilsynet er opptatt av at det så langt det lar seg gjøre finnes virksom konkurranse i markedene. Normalt vil virksom konkurranse ha en positiv effekt for forbrukerne i form av bedre og billigere produkter og tjenester. Derfor er det Konkurransetilsynets oppfatning at det vil være ønskelig å etablere konkurranse også i markedet for parkering i tilknytning til de store norske lufthavnene. Videre mener tilsynet at hensynet til virksom konkurranse bør vektlegges når politiske myndigheter fatter sine beslutninger i forbindelse med planprosesser om parkering.

På denne bakgrunn ønsker Konkurransetilsynet å knytte noen merknader til den pågående reguleringsprosessen for Vaulaberget.

Slik det fremgår av brev fra utvalg for plan og miljø om offentlig ettersyn av 7. juni 2016,² er begrunnelsen for planforslaget at Sola kommune ønsker å tilrettelegge for konkurranse fra private aktører om parkeringstilbudet ved lufthavnen. Rådmannen anser i sin tilråding til vedtak i saksforelegg av 8. juni 2016, at planforslaget ikke lar seg forene med Sola kommunes nullvekstmål og nasjonal klimapolitikk.

Konkurransetilsynet ser at det i en reguleringsprosess foreligger mange ulike hensyn som kan være dels motstridende. Blant annet avviste Miljøverndepartementet en lignende reguleringsplan fra Sandfærhus parkering 20. mars 2012, med bakgrunn i et nasjonalt klimapolitisk mål om å styrke grunnlaget for et godt kollektivtilbud, herunder å begrense privatbiltrafikken til/fra Stavanger lufthavn Sola.³ Departementet mente at miljøhensynet måtte veie tyngre enn hensynet til å legge til rette for konkurranse på parkeringstilbudet ved lufthavnen.

¹ Sola kommune, Utvalg for plan og miljø 8. juni 2016, sak 86/16, *Saksprotokoll – 1. gangsbehandling av plan 0555 – Vaulaberget parkering*.

² Brev fra Sola kommune 7. juni 2016, *Offentlig ettersyn av detaljregulering for Vaulaberget*.

³ Vedtak fra Miljøverndepartementet 20. mars 2012, *Sola kommune – innsigelse til reguleringsplan for Sandfærhus parkering Kirkesola*.

Myndighetene har de senere årene hatt stort fokus på tiltak for å bedre kollektivtilbudet i tilknytning til Stavanger lufthavn Sola. Konkurransetilsynet ser at økt tilbud om parkering kan medføre økt bruk av egen bil på bekostning av kollektivtransport. Dette synes også å ha vært en av rådmannens bekymringer i tilknytning til det foreliggende planforslaget.

I forrige reguleringsprosess savnet imidlertid Konkurransetilsynet en konsekvensutredning som viste at en avvisning av planforslaget faktisk hadde den tiltenkte effekten på miljøet. Etter Konkurransetilsynets oppfatning er det ved vektingen av hensynene viktig å foreta en vurdering av hvor treffsikre de ulike alternativene vil være for å oppnå den ønskede målsetningen.

Asplan Viaks analyser av tilbringertrafikk i tilknytning til utarbeidelse av kommunedelplan for Stavanger lufthavn Sola, viser at henting og levering (såkalt "kiss & fly") er den mest trafikkskapende reiseformen, ettersom den genererer to bilturer per flyreise.⁴ Ifølge Asplan Viak bør en målsetning være å flytte tilbringerreiser fra "kiss & fly" og over til kollektivtransport, men også langtidsparkering. Det fremgår videre av analysen at de topografiske og demografiske forholdene i tilknytning til lufthavnen medfører at kollektivtransport for mange ikke er et attraktivt nok transportalternativ. Økt kollektivtilbud synes derfor, etter Konkurransetilsynets oppfatning, å være lite treffsikkert som eneste virkemiddel for å redusere "kiss & fly"-trafikken.

Planforslaget for Vaulaberget legger opp til etablering av 750 nye parkeringsplasser, som forventes å bli benyttet til langtidsparkering. Slik Konkurransetilsynet ser det, vil et planforslag som legger til rette for parkeringstilbud fra flere aktører i tilknytning til lufthavnen, normalt føre til konkurranse om kundene og erfaringsmessig til lavere priser for forbrukerne. Prissettingen av disse parkeringsplassene kan forventes å gjøre plassene attraktive å benytte til tross for at avstanden er noe lengre enn for de eksisterende parkeringsplassene inne på lufthavnområdet.

Dersom brukerne av langtidsparkering er prissensitive, vil en prisreduksjon føre til at noen av dem som tidligere valgte "kiss & fly" i stedet vil velge å benytte seg av tilbudet om langtidsparkering. Etter Konkurransetilsynets oppfatning kan det foreliggende planforslaget på den måten også ivareta hensynet til miljøet.

Oppsummert vil det ut fra konkurransemessige hensyn være gunstig for passasjerene med en ny aktør som tilbyr parkering. Fordelen må veies opp mot eventuelle negative virkninger. Så langt Konkurransetilsynet kan se, er det ikke foretatt noen analyse som underbygger at konkurranse i dette tilfellet vil gi negative miljøeffekter. Som forklart over, er det grunn til å tro at det tvert imot kan være gunstige miljøvirkninger av økt konkurranse i markedet for parkering ved Stavanger lufthavn Sola.

Med hilsen

for Gjermund Nese (e.f.)
avdelingsdirektør

⁴ Asplan viak, Avinor AS, *Analyser, tilbringertrafikk, Utgave 01, 28. oktober 2015*, inntatt som vedlegg 6 til plan 6003, kommunedelplan for Stavanger lufthavn Sola, Sola kommune.

<i>Mottaker</i>	<i>Postadresse</i>	<i>Poststed</i>	<i>Kontakt/e-post</i>
Sola kommune	Postboks 99	4097 SOLA Norge	epost@sola.kommune.no
 <i>Kopi til:</i>			
Nærings- og fiskeridepartementet	Postboks 8090 Dep	0032 OSLO Norge	postmottak@nfd.dep.no